

Franckesche Stiftungen zu Halle

Primae Lineae Didactices Scholasticae In Vsum Praelectionvm Dvctae

Dommerich, Johann Christoph

VVolfenbvttelae, 1762

VD18 12875910

Sectio XVI In Philosophia

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and further information please contact the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

SECTIO XVII

IN

PHILOSOPHIA

§. CCLVIII.

Si inter se comparentur ex vna parte lin-
guarum et historiae, Mathefeosque stu-
dia, ab altera autem philosophiae, ita vt
alterutris carendum in schola sit: praestat
omnino, si philosophia negligatur, quam
si reliqua; cum haec in Academiis, ad quas
proprie pertinet, addisci possit, illa semel
neglecta, aut plane non, aut difficulter ad-
modum, reparari queant. In minoribus ita-
que scholis, quin sine magno damno omit-
ti possit philosophiae studium, non est du-
bitandum. Vbi vero ita fert scholae alicu-
ius ratio, vt sine reliquorum detimento
philosophiae etiam aliquis locus esse queat,
illa vtique non est negligenda, sed ope-
ra danda, vt gustum aliquem saltim in aca-
demiam secum auferant discipuli. Ex qua-
re eum fructum habebunt, vt non ad omnia
tamquam noua stupeant, sed recolere tan-
tum memoria ea, quae iam sciebant, vi-
deantur. Magnus quoque in oratoria arte

R 3

phi-

❧

philosophiae tum rationalis tum moralis usus
est.

§. CCLVIII.

Iuuenum aetati apprime conuenit, si, antequam ad ipsam philosophiam fiat aditus, historiae philosophicae quaedam illis oculos ponatur imago et breuis tabula. De cuius utilitate cum fusius supra dictum sit, §. LVI hoc loco tantum monemus, ex historia philosophica iuuentuti scholasticae ea tantum proponenda esse, quae historica magis sunt, quam dogmatica, cum haec intimorem iam postulent philosophiae scientiam. Per hanc quasi ianuam ad ipsam philosophiam introeundum est. Cuius ambitus cum latior sit, quam ut a pube scholastica comprehendi omnis possit, sufficere arbitramur, si ex philosophia instrumentalis dialectica ea, quae sunt maxime necessaria, atque omnium utilissima, elegantur, ut mente sua recte vti, litterarumque studia ordine tractare discant discipuli.

§. CCLX.

In commendanda iuuenibus eclectica philosophia id quoque illis inculcandum, ut dissentientem ferre discant. Neque, si phili-

loso-

Iosophandi libertas laudatur, illi cogitent, se ea vtentes ad varias ineptias delabi posse, a quibus difficile sit, eos reuocare. Igitur ab initio, in philosophicis etiam, credant preeceptori: sed cum aliquos fecerint progressus, et iudicio fuerint satis subacto, admونendi suac libertatis sunt, ut illud approbent, quod curate et diligenter considerantibus optimum videtur et verissimum.

§. CCLXL.

In naturali doctrina potissimum singulare rerum phaenomena, eorumque rationes, in quantum capi ab ista aetate possunt, tradenda sunt. Praesertim humani corporis structura proponenda illis est, ut, si nihil aliud, saltem quo quodque membrum nomine veniat, quemque habeat usum, addiscant. Doctrina de spiritibus in primis parce et caute tractanda, cum subtilem disputationem non capiat puerorum aetas, et cauendum tamen sit, ne crasse nimis de istis, deo in primis, sentiant. Illa vero prima et summa preeceptoris cura sit, ut ex admirabili rerum creatarum structura et finibus diuinam sapientiam ac omnipotentiam discipulis ostendat.

R 4

§. CCLXII.